

Poznań, dnia 15 kwietnia 2021 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Le.431.2.1.2021.6

**Pani
Renata Sierszulska
Kierownik
Miejsko - Gminny
Ośrodek Pomocy Społecznej**
Rynek 1
63-860 Pogorzela

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, przeprowadził w dniach 5, 8-12 i 15 marca 2021 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, zlokalizowanym pod adresem: Rynek 1, 63-860 Pogorzela, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub określanym skrótem *MGOPS*.

Zakres kontroli obejmował prawidłowość przyznawania świadczeń i wydawania decyzji oraz kwalifikacje kadry, realizującej zadania pomocy społecznej, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji i przedstawionych przez Panią informacji i danych. Ustalenia zawarte zostały w protokole, podpisanym przez Panią w dniu 1 kwietnia 2021 roku (wpływ do WUW w dniu 6 kwietnia 2021 r.).

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości¹.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

W zakresie kwalifikacji kadry kontrola wykazała, że jako Kierownik MGOPS posiada Pani kwalifikacje określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Główny księgowy Ośrodka posiada kwalifikacje określone w ustawie o finansach publicznych². Osoba zatrudniona na stanowisku specjalisty pracy socjalnej posiada wymagane przepisami kwalifikacje³, natomiast pracownik socjalny zatrudniony od dnia 8 stycznia 2021 r. nie spełnia wymogów kwalifikacyjnych określonych dla zajmowanego stanowiska w obowiązujących przepisach, tj. w art. 116 ust.1 pkt 1-3 oraz 156 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Opiekunki zatrudnione w Ośrodku, które realizują usługi opiekuńcze spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w obowiązujących przepisach.⁴

W okresie objętym kontrolą Ośrodek zatrudniał również 2 osoby, które aktualnie przebywają na emeryturze, a które zatrudnione były na stanowiskach starszego pracownika socjalnego i spełniały wymogi kwalifikacyjne określone dla zajmowanego stanowiska.⁵

W okresie objętym kontrolą pracę socjalną w terenie realizowało 2 pracowników Ośrodka, zatrudnionych w ramach 2 etatów, co jest niezgodne z wymogami określonymi w art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, stanowiącym iż: *„Ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”*.

W roku 2020 MGOPS obejmował pracą socjalną 54 rodziny. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej Ośrodek powinien *„zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”*. Gmina Pogorzela, wg stanu na dzień 5.03.2021 r., liczyła 4938 mieszkańców, co oznacza,

² art. 54 ust. 2 pkt 5 lit. a-d ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305)

³ art. 116 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o pomocy społecznej; załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.) tabela IV H pkt III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (...), poz. 22).

⁴ załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.) tabela IV H pkt III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (...), poz. 65).

⁵ art. 116 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o pomocy społecznej; załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.) tabela IV H pkt III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (...), poz. 23).

że na jednego pracownika socjalnego przypada 27 środowisk objętych pracą socjalną oraz 2469 mieszkańców Gminy.

Na dzień kontroli Ośrodek spełniał zatem wymogi, o których mowa w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

W zakresie realizacji zadań wykazano, że Ośrodek posiada i realizuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pogorzela na lata 2021-2026, opracowaną zgodnie z wymogami określonymi w art. 16b i 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował także wcześniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pogorzela opracowaną na lata 2015 – 2020.

Ocena prawidłowości przyznawania świadczeń i wydawania decyzji w dokumentacji 40 klientów MGOPS w zakresie 57 spraw, w tym 54 spraw zakończonych decyzjami administracyjnymi, wykazała, że w okresie objętym kontrolą:

- we wszystkich skontrolowanych sprawach umożliwiono stronie czynny udział w prowadzonym postępowaniu, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.) za wyjątkiem 1 przypadku;
- podjęcie decyzji o przyznaniu pomocy każdorazowo poprzedzone było przeprowadzeniem u wnioskodawcy wywiadu środowiskowego zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz na zasadach określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788) za wyjątkiem 2 przypadków, gdy klientom którzy od lat korzystają z pomocy Ośrodka, wydano decyzje bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego cz. IV. Przy stałym pobieraniu świadczeń, aktualizacje wywiadów przeprowadzano w terminach wymaganych przepisem § 9 rozporządzenia w sprawie wywiadu środowiskowego, tj. nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, pomimo braku zmiany danych. Stwierdzono natomiast 3 przypadki braku podpisu Kierownika Ośrodka w wywiadach aktualizacyjnych w miejscu zatwierdzenia planu pomocy – kontynuacji pomocy w formie zasiłku stałego, a także 2 przypadki braku postawienia daty przy zatwierdzaniu planu pomocy przez Kierownika. Ponadto w wywiadach błędnie wpisano pesel klienta (1 przypadek) i datę urodzenia klienta (1 przypadek);

- w żadnej z kontrolowanych spraw nie stwierdzono nieprawidłowości w ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych, które przyznawano zgodnie z art. 37 ust. 2-3, art. 38 ust. 2-4 i art. 41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej;
- przy udzielaniu pomocy w formie zapewnienia schronienia mieszkańcowi Gminy Pogorzela nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy oraz zgromadzonej dokumentacji;
- zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej Ośrodek kierował osoby wymagające opieki do domów pomocy społecznej i ponosił odpłatność za pobyt mieszkańców Gminy w domach pomocy społecznej. Nie zgłoszono zastrzeżeń do zasadności przyznawanych świadczeń;
- przy udzielaniu pomocy w formie usług opiekuńczych objęcie klientów pomocą następowało niezwłocznie i w oparciu o szczegółowe rozpoznanie potrzeb wynikających z indywidualnej sytuacji podopiecznego. Analiza postępowań w zakresie przyznawania usług opiekuńczych wykazała brak zastrzeżeń co do zasadności udzielonej pomocy. Stwierdzono jedynie, iż w 4 przypadkach brakowało wniosków klienta o udzielenie pomocy w formie usług opiekuńczych oraz zaświadczeń lekarskich o stanie zdrowia klientów ze wskazaniem do opieki w formie usług opiekuńczych.

Ponadto wśród zgromadzonej dokumentacji do poszczególnych spraw w każdej z teczek klientów brakowało oświadczeń majątkowych. Ponadto stwierdzono: brak oświadczenia o wysokości uzyskanego dochodu z pracy dorywczej (1 przypadek), brak dokumentów potwierdzających wysokość dochodów klienta (6 przypadków), brak potwierdzenia sytuacji zdrowotnej klienta, ewentualnych starań o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i/lub rentę (1 przypadek), brak aktualizacji struktury rodziny klienta od 2004 r. z określeniem w odniesieniu do poszczególnych członków rodziny aktywności zawodowej i sytuacji zdrowotnej (1 przypadek), brak od 2012 r. wywiadu środowiskowego cz. I porządkującego strukturę rodziny, brak informacji o ojcu dzieci, o sytuacji mieszkaniowej rodziny, o źródłach dochodu rodziny, stanie cywilnym (1 przypadek).

W odniesieniu do wydanych decyzji administracyjnych kontrola wykazała, że:

- wszystkie kontrolowane decyzje, zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, posiadały podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie

oraz pouczenie o możliwości i trybie wniesienia odwołania, ponadto – pouczenia o obowiązkach świadczeniobiorcy korzystającego z pomocy społecznej wynikających z art. 109 ustawy o pomocy społecznej;

Jednocześnie stwierdzono, że:

- w podstawie prawnej 1 decyzji dotyczącej zasiłku stałego nie przywołano art. 17 ust. 1 pkt 19 i 20 ustawy o pomocy społecznej;
- w podstawie prawnej 1 decyzji dotyczącej zasiłku okresowego przywołano nieaktualny w dniu wydania decyzji adres publikacyjny aktu prawnego – ustawy o pomocy społecznej;
- w podstawach prawnych decyzji dotyczących kierowania i odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej stwierdzono:
 - niezasadne przywołanie art. 8 ust. 11 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej – 2 przypadki;
 - zbędne przywołanie art. 60 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – 4 przypadki;
 - brak doprecyzowania o pkt 3 przywołanego art. 61 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej – 4 przypadki;
 - niezasadne zastosowanie równocześnie dwóch narzędzi przyspieszających wykonanie decyzji, tj. art. 108 § 1 i 130 § 4 Kpa – 1 przypadek.

Ponadto w postanowieniu 1 decyzji przywołano błędną, sprostowaną już kwotę odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

W kontrolowanych decyzjach dotyczących zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz w decyzjach dotyczących usług opiekuńczych nie stwierdzono uchybień czy nieprawidłowości.

Po zapoznaniu się z ustaleniami kontroli, w piśmie z dnia 22.03.2021 r. oświadczyła Pani, że zapoznała się z treścią notatki służbowej z analizy udostępnionej w trakcie kontroli dokumentacji i przyjęła do wiadomości zawarte w niej uwagi dotyczące nieprawidłowości w prowadzonej dokumentacji Ośrodka.

Biorąc pod uwagę powyższe wnoszę o:

1. Rozważenie możliwości zwiększenia liczby pracowników socjalnych w Ośrodku zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy

społecznej

(Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.).

2. Zatrudnianie na stanowisku pracownika socjalnego osób posiadających kwalifikacje określone w ustawie o pomocy społecznej (art. 116 ust.1 pkt 1-3 oraz 156 ust. 3).
3. Wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli błędów i braków przy redagowaniu decyzji administracyjnych.
4. Rzetelne dokumentowanie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób lub rodzin wnioskujących o pomoc.

Informuję Panią, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie uprzejmie przypominam, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 zł do 6.000 zł.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Monika Donke - Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Pani Renata Sierszulska
Kierownik MGOPS
Rynek 1

63-860 Pogorzela
2. Rada Miejska w Pogorzeli
Rynek 1
63-860 Pogorzela

aa

Dokument przygotowała: Anna Grabarska – Łyskawka, starszy specjalista, 26.04.2021 r.